

# శ్రీ

## స్వయంపతి శాశ్వతపాలం

సైకండు క్లాసు లేడీస్ కంపార్టుమెంటులో బోర్డు పెట్టె, బెడ్డింగు పెట్టె వెళ్ళాడు మాలతి లోపలికి వెళ్లి కూర్చోవ్చుది ఆమె తప్ప ఆ కంపార్టు మెంటుతా భాగిగా ఉన్నది

మాలతి బి. ఏ. చదివించి ఆ క్రిందటి రోజులో వేరీక్షలు ముగిశాయి ఆ వెంటనే ఇంటికి ప్రయాణానికి ప్రయత్నం, అందులో రెండు టిప్పర్లు కూడా, రాతంతా హాస్టలులో ఒకటే సందడి ఎల్ గై తేసే వివరికి ఉదయాన్నే వచ్చి రైలులో వేడింది. మళ్ళా ఇల్లు, పాప, అమ్మ, నాన్నగారు—

రెండు నెలలనుండి అడవికివీక్షతో చదవడం నుండి మాలతికి ఇంటి గురించి ఆలోచించడానికే అవకాశం లేకపోయింది. చదువు తప్ప అక్కన ప్రవచనాన్నే మరిచిపోయింది ఈనాటికి తిరిగి ఈ లోకంలోకి వచ్చింది.

ఇంటి సంగతి ఆలోచించేసరికి వెంకట అక్క జ్ఞప్తికి వస్తుంది మాలతికి

అక్క మరణించి అప్పుడే మూడు సంవత్సరాలు కొనసాగింది అనుకున్నది, మాలతి ఆమె కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి కాలచక్రం ఎంత గిర్రుప తిరిగిపోతోంది! అక్క బుగ్గమీది పెళ్లి బొట్టు తన కళ్ళకి కట్టినట్టే ఉన్నది కాని అక్కకి వివాహము అప్పుడే వినిమిదేళ్ళు కానసాగింది

చిన్నప్పటినుండి అక్క, తన ఎంతో అవ్వ స్వంగా ఉండేవారు అక్కన అక్కా నెల్లిళ్ళ మాదిరి కాదు— ఒక్కసారైరా పోట్లాడుకోవడం ఎరగదు. ఇద్దరిలోనూ అనే కాస్త పెంతెతనం చేసేది. తనకే ఎప్పుడైనా ఒక్కొక్కసారి అక్క పైన కోపం వచ్చేది కాని, అక్క ఎంతో శాంతంగా ఉండేది నిమగ్నంలో తన కోపం పోగొట్టేది. ఇద్దరూ కలిసి అడుకొనేవారు, కలిసి తడుపుకొనేవారు, కలిసి పడుకొనేవారు కడలు చెప్పుకొనేవారు, కన్న నోములు నోచుకొనేవారు

స్కూలుపై నలు ప్యాసు కావడంతో పెద్ద అమ్మాయి చదువు మాన్పించారు నాళ్ళ నాన్నగారు మాలతి అప్పటికి ఫోర్టుసార్లలోకి వచ్చింది.

అక్కా చదువు మాన్పించడానికి భనలోపమే ముఖ్య కారణం. అప్పట్లో నాళ్ళ తండ్రి గుమాస్తా గిరి చేస్తుండేవాడు. ఆయనకి ఇద్దరే సంతానం. పరి మితమైన కుటుంబమే. అయినా అతడు తేన్నే జీతం నిత్యవసరాలకి మాత్రం బహు కష్టంతో సరిపోయేది. ఇక పెద్ద చదువు చదివించడానికి ఏం మిగులుతుంది? మాలతి తల్లి మాత్రం అయిన ఇంటివారి ఆదబడును కాని ఆమె తండ్రి మహి లుబ్ధుడు. పనుపు కుంకం కొనుక్కొనువి కూతురి వేతిలో ఎప్పుడూ ఒక్క రూపాయి కూడా పెట్టడం రివాజలేదు అందుచేత మాలతి తండ్రికి అత్త వారి ఆశ ఎన్నడూ లేదు.

పెద్దకూతురికి వదహారేళ్ళు పూర్తికావడం నుండి ఆమె వివాహం గురించి తల్లిదండ్రులకి ఆత్మత అధికమైంది. కొన్ని సంబంధాలు చూచారు అందరూ పెద్ద మొత్తాలుగా సొమ్ము ఆశించిన వాళ్ళే. ఎక్కడనుండి తేగలరు? అప్పటికే నాళ్ళ తండ్రి ఒకసారి తన మామగారి వద్దకు వెళ్లి అర్పించాడు. ముసలాయన ఏ కళ నున్నాడో వెళ్లి భర్తలకి మాత్రం ఒక వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తా నన్నాడు మరి కట్టుం? ఎవరైనా కట్టుం కోరకుండా వివాహం చేసుకొంటే ఈ వెయ్యిరూపాయలతో వివాహం జరుగుతుంది, తేకపోతే లేదు అన్న నిస్సహాయ పరిస్థితిలోకి వచ్చారు మాలతి తల్లిదండ్రులు.

అప్పట్లో బావని భగవంతుడే పంపాడు బావ బి. ఏ. ప్యాసయినా మాలతి తండ్రిలా గుమాస్తా ఉద్యోగమే చేస్తుండేవాడు అతడికి ఇరస్సా పరస్సా ఎవరూ లేరు తనకి కట్టుం అవసరం లేదని, పిల్ల నచ్చితే చాలని చెప్పాడు అతడికి అక్క నచ్చింది తాతగా రిచ్చిన వెయ్యి రూపాయలతో వివాహం జరిగింది

పెళ్ళినాడు అక్క ఎంత అందంగా కన్పించింది? ఆమెతో మాలతి ఆమాట చెప్పింది కూడా

“నీ పెళ్ళినాడు నాకంటే వెయ్యిరెట్లు అందంగా నువ్వు మెరిసిపోతావ్!” అన్నది అక్క నవ్వుతూ

పెళ్లి అయిన వెంటనే అక్కని బావ తీసుకు వెళ్లిపోయాడు అక్క వెళ్లిపోయాక ఇల్లు ఎంతో చిన్నపోయింది మాలతికి జ్ఞానం వచ్చినప్పటినుండి అక్కని విడిచిపెట్టి ఒక్కరోజు కూడా ఇప్పటి వరకు లేదు తల్లిదండ్రుల ముఖాలలో కూడా దిగులు కనిపించింది అక్క క్షేమంగా చేరినట్టు, కులాసాగా ఉన్నట్టు ఉత్సాహం వస్తుంటే ఒక్కొక్కరి మనస్సులు కొంత కుదులుబడ్డాయి క్రమంగా అక్క లేకుండా లాలం గడవడం మాలతికి అలవా ంయింది

అయితే బావ అక్కని తరచు తీసుకొని వచ్చే వాడు ప్రతీ శని వారం, ఆది వారా లోళ్ళ ఇద్దరూ వచ్చేవారు జర గండుగలకి సరేసరి నాళ్ళు వచ్చినప్పుడు లిరిగి ఇల్లు ఎంత కళకళలాడుతూ ఎంత సందడిగా ఉండేది! అంటే సందడి అంతా అక్కడే బావ మాత్రం ఎవరితోనూ మాట్లా డడు ఎంతసేపు గడిరో కూర్చోని ఏదో చదువు కొనేవాడు అతడి నైజమే అది ఇంట్లో ఉన్నాడనే వివరికి తెలియదు.

“నీమే, ఎప్పుడూ అతడు అదోలాగ డంటాడు నవ్వుయిన మనిషిలా కనిపించడు. వీతనైనా

నెరిగ్గ ఉంటాడా? అని ఒకసారి అక్కని అడి గింది తల్లి.

“ఆయనకేమమ్మా చాలా దొడ్డమనిషి నన్ను పువ్వుల్లో పెట్టి పూజిస్తారు” అన్నది అక్క.

“ఆ వేషమేమిటి? ఎప్పుడూ ఇద్దరు గుడ్డలే. బి. ఏ. ప్యాసయినాడు సాటివాళ్ళలా ఆమాత్రం నాజాగ్గా బట్టలు వేసుకొంటే నేం?” అన్నది అమ్మ.

“ఆయనకి కొన్ని నియమాలు ఉన్నా యమ్మా. ముఖంగా అర్థమయ్యే మనిషి కాదు” అన్నది అక్క.

అక్క నెప్పింది ఆమ్మకి తప్పి నిచ్చేది కాదు. ఆమెది తల్లి హృదయం. కుమార్తె సుఖపడడం లేదేమోనని ఆమె ఆత్మత అందులోనూ ఇద్దరు పిల్లల్ని రెండు కళ్ళలా చూసుకుంటూ పెంచింది. వాళ్ళ ఏదంటే దానికే తగ్గ వూసేది. తండ్రి కూడా అంతే

రైలు శరవేగంతో పరుగెడుతోంది. ఏదో వివ బడని పాటకి అంతంలేని లయ వేస్తున్నాయి చక్రాలు గత చరిత్రతో పులులు తిరగవేస్తున్నది మాలతి

అక్క వివాహం జరిగిన కొన్ని ముఖ్యమయినో మార్పులు కలిగాయి. మాలతి తాతగారు మరణం చారు. ఆస్తిలో వాటా వస్తుందని భార్యచేత ఆమె అప్పడమ్మలకి నోటీసు ఇప్పించాడు మాలతి తండ్రి మొదట్లో కాస్త బెట్టునరిగా తిరిగి జవాబు ఇచ్చినా, చివరికి వాళ్ళే రాణినామాకే వచ్చారు. సాలినా మూడువల రూపాయలు ఆదాయం వచ్చే అస్తవి మాలతి తల్లికి ఇచ్చారు. మాలతి తండ్రికి ఎకొంటెంటుగా ఉద్యోగంలో ప్రమాషను వచ్చింది ఇన్నాళ్ళూ నాళ్ళ ఇంట్లో స్థిరవివాసం ఏర్పరచుకొన్న దారిద్ర్యం ఒక్కసారిగా పటాపంచ లయింది తన చదువు కూడా స్కూలు పై నలుతో అగితుందేమోనన్న భయం మాలతిని వదిలిపోయింది ఆమెను పెద్ద చదువు చదివించా లని, మంచి సంబంధం చూచి పెళ్లి చెయ్యాలని ఆమె తల్లిదండ్రులు నిశ్చయించారు. ఇల్లు కొత్త కోభతో కళకళలాడడం మొదలెట్టింది. అందరి హృదయాలు ఆనందంతో నిండాయి.

నాలుగు సంవత్సరాలు గడిచాయి. మాలతి ఏ యు సి. చదవడానికి పట్టుం వచ్చింది. ఎన్ని సంవత్సరాలయినా అక్కకి సంతానం కలగడం లేదని అమ్మకి ఒక కొత్త దిగులు పట్టుకొన్నది. అది నానాటికి ఎక్కువ కావటం మొదలెట్టి చిన రికి ఒక ఆత్మతగా ఆమెను వేదించసాగింది ఎవ రిలో మాట్లాడినా ఆమె తప్పక ఇదే ప్రసక్తి తీసుకువచ్చేది. మాలతికి ప్రాసే ప్రతీ ఉత్తరం లోనూ అదేమాట

చివరికి అమ్మ కోర్కె ఫలించింది! అక్క నెల తప్పందని అమ్మవద్ద నుండి అనుకోకుండా ఒకరోజు మాలతికి ఎక్స్ ప్రెస్ ఉత్తరం వచ్చింది మాలతి ఆనందం పట్టలేకపోయింది ఒక కితో మిరాయి వెంటనే కొని అక్కగారి హూరు వెళ్లింది

మాలతిని అక్క, బావ ఎంతో ఆప్యాయంతో ఆదరించారు ఆ దంపతుల ముఖాల్లో ఆనంద రేఖలు ఆమెకి స్పష్టంగా గోచరించాయి. ఎప్పుడూ లేసేది బావ చాలాసేపు సరదాగా మాట్లాడాడు.

అతడు అక్కని బాస్టూ చిరువడత మాలతి అక్కని పారే విన్నది. అరోజు ఎంతో ఆనందంగా గడిచి పోయింది. మర్నాడు మాలతి తిరిగి వచ్చింది వెళ్ళి పోయింది.

పురిటికి అక్కని తీసుకుని రావోతున్నామని, ఆ తరువాత ఆమెను తీసుకువచ్చామని, ఆమె అకోగ్యం బాగున్నదని, చులకనగా తిరుగుతున్నదని, ఎప్పటికప్పుడు అమ్మవద్దనుండి ఉత్తరాలు వస్తుం జేవి. ఒకటి రెండుసార్లు అక్క కూడా ఉత్తరాలు వ్రాసింది అంతా నవ్వంగానే, బాగానే, ఉన్నదను కొన్నది మాలతి కాని—

ఒకరోజు, అరోజు, అనుకోకుండా నాన్నగారు బోస్టన్ లకి ఎవ్వారు ఆయన ముఖం వెలవెల బోతున్నది రాత్రి నిద్ర లేకపోవడం నుంచి కాబోలు కళ్ళు ఎర్రగా ఉన్నాయి. మాలతి మనస్సు వెంటనే కీడు శంకించింది.

“ఏ—ఏం వాస్తగారు ?” అని ప్రశ్నించింది మాలతి, ప్రాణం బిగబట్టి.

“వ్వరగా రా అమ్మా. అక్క పరిస్థితి చీమ బాగులేదు ఇక్కడికి లాక్వీతో తీసుకువచ్చి ఇప్పుడో పెద్ద ఆస్పత్రిలో చేర్చించా” అన్నారు.

వెంటనే రుక్మిణి మాలతి బయల్దేరింది వివరాలు ప్రోవతో నాన్నగారు చెప్పారు. రెండు రోజులనుండి అక్కకి లేబర్ ప్రారంభమయిందట. ఎప్పటికీ పురుడు రాదు డాక్టరు వచ్చి చూచిందట ఏవో ప్రయత్నాలు చేసిందట. చాలా క్లిష్టమైన కాస్తు అని, ఆపరేషను చెయ్యాల్సింది, పెద్ద ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్ళమని వినరికి వెలవో యిచ్చిందట

“ఆమాట మొదటే చెప్పే ఎంత బాగుండేది” అన్నారు వాస్తగారు జీరస్వరంతో

“బావకి తెలియజేశారా ?” అన్నది మాలతి

“ఇక్కడికే పరాసరి రమ్మంటూ రాత్రి టెలిగ్రాం ఇచ్చాను గంటకో, ఘడియతో అతని కూడా దాచుచును” అన్నాడు అండ్రి

ఇద్దరూ ఆస్పత్రి చేరేసరికి బావ అక్కడ సిద్ధంగా ఉన్నాడు. మాలతి తల్లి, అతడు, తని బోలగది బయట నిలబడి దిగులుగా ద్వారంవైపు చూస్తున్నారు.

తనిబోలూరికాగానే స్ట్రెచర్ పైన అక్కని ఆపరేషన్ రేషన్ దియటరులోకి తీసుకొని వెళ్ళారు

అక్క ముఖం బాధతో నల్లగా కమిలిపోయింది స్ట్రెచర్ మీద నుండి ఒక్కసారి కళ్ళు విప్పి చూచింది. ఆమెకు మొదట మాలతి కన్నించింది వెంటనే ఆమె ముఖంలో ఒక చిన్న వెలుగు కన్పించింది. ఆ తరువాత బావ ఆమెకు కన్నించాడు ఆమె కళ్ళనుండి బొట బొట నీళ్ళు జారిస్తే. చేతులు జోడించి నమస్కరించడానికి ప్రయత్నించింది

పెద్ద నవ్వాహంతో అక్కకి ఆపరేషన్ చేశారు తల్లిని-వీల్లని రక్షించడానికి అరోజంతా మృత్యువుతో హోరాహోరి పోట్లాడారు కొంత వరకు కృతకృత్యులయ్యారు అంటే బిడ్డని డిక్లీంచగలిగారు కానితల్లి

‘అప్పుడే నీ నూరేళ్ల బ్రతుకు పూర్తి అయి



అల్లి తండ్రుల రోదన సరేసి బావ చాలవరకు దుఃఖాన్ని నిగ్రహించు కోవడానికి ప్రయత్నించాడు. కాని చివరికి మృత క శేఖరంపై పడి చిన్నపిల్లాడిలా తోడున ఏడ్చాడు.

అంత్యక్రియలు జరిపించి అమ్మ నాన్నగారు తిరిగి వెళ్ళి పోయారు. వాళ్ళతో బావ, మాలతి కూడా వెళ్ళారు.

ఇంట్లో తిరిగి కాలుపెడుతూ అమ్మ గొల్లమన్నది దానితో ఎవరికి దుఃఖం ఆగలేదు ఆరోజంతా అందరి మనస్సులు నీకటితో నిండిపోయినై

ఇంచుమించు అయిదు సంవత్సరాలనుండి అక్కలమ ఇంటిలో లేదు బావ వద్ద ఉండేది అయినప్పటికీ ఇల్లు అదో నిండుగా ఉండేది ఇప్పుడు ఇల్లు బోరుమంటున్నది ఇంట్లో ఏవైపు చూచినా మాలతికి అక్క జ్ఞాపకం వచ్చేది ఆయింట్లోనే చిన్నప్పుడు ఇద్దరూ ఆడుకొనేవారు ఆతరువాత కలిసే చదువుకొనేవారు ప్రతి సంవత్సరం బొమ్మల కొలుపు పెట్టేవారు బొమ్మల కొలుపు అంటే ఎంత ఎంజర వడదానివే అక్కా! ఆయింట్లోనే అక్కవివాహం జరిగింది. ఏది చూచినా ఎటువైపు చూచినా, మాలతికి అక్కే జ్ఞప్తికి వస్తూండేది

ఇక ఒక్క క్షణం కూడా ఇక్కడ గడవడం కష్టం ఇనేవో— ఈ రోజులేవో పూర్తికాగానే తిరిగి కాలేజీకి వెళ్ళి పోవాలనుకొన్నది మాలతి చివరికి మాలతి కెళ్ళేలోజా సమీపించింది బావ కూడా ప్రయాణమవుతున్నాడు కాని అతడి మనస్సులో ఏదో బాధ ఏడిస్తున్నది అతడు మాలతిని సమీపించాడు

“నీను—నేను వెళ్ళి పోవాలను కొంటున్నాను మాలతి కాని పాప మాట ఏమిటి?” అన్నాడు ముఖం దిండుకొని

మాలతి వెంటనే వెళ్ళి తండ్రితో వెప్పింది ఆయన బావని పిలిచాడు.

“వీకొక తల్లా, తోలుట్టువా, ఎవరున్నారగునుక? మా ఇద్దరికీ ఆయుర్యాయం ఉన్నప్పటికీ మేమే పెంచుతాం నీకు దానిని చూడాలని బుద్ధి పుట్ట వప్పుడల్లా విరభ్యంతరంగా వస్తాండు” అని చెప్పారు

బావ మారు మాట్లాడకుండా ఆరోజే వెళ్ళి పోయాడు మాలతి ప్రయాణం ఆ మర్నాడు ఉదయం రైలుకి

ఆరాత్రి మాలతికి ఎప్పటికీ నిద్ర పట్టలేదు ఎన్నో ఆలోచనలు దానికి తోడు అడపా దడపా పాప ఏడుస్తున్నది

అక్క చనిపోయిన తరువాత ఇల్లు చిన్న బోయినా శిశువుగా మాత్రం లేదు అనుకొన్నది మాలతి తల్లి మరణించినట్లు ఈసరి గుడ్డుకి తెలిసిందో ఏమో, ఒకటే ఏడుపు ఎవరు ఎంత ప్రయత్నించినా పూరుకొనేది కాదు— ఒక్క మాలతి తప్ప. పాపని తలుచు కొంటే మాలతి గుండె తరుక్కు పోతున్నది. పుట్టుక తోటే భగవంతుడు దానికి తీరని లోటు కల్పించాడు తన కంఠంలో ప్రాణం ఉన్నంత వరకూ పాపకి ఆలోటు కన్నడనివ్వను అనుకొన్నది

# బావ

మాలతి ఆమెతో మాతృత్వం ఉప్పొంగింది వెంటనే లేచి పాపని ఉర్రూతలనుండి తీసి పృథ్వీకి వాళ్ళుకొన్నది.

“నేనే మీ అమ్మ అనుకొంటూన్నావా వచ్చితల్లి అందుకేనా నేను వోదాద్దే వరకు నీ ఏడు తగ్గించవో?” అన్నది.

పాపని తిరిగి చదుకో బెట్టి మాలతి వెళ్ళి తన మంచం పైన నడుకొన్నది “పాప నాదిడ్డ, పాప నాదిడ్డ” అనుకొంటూ చివరికి నిద్రపోయింది

ఆనిద్ర లోనే కల వచ్చింది కలలో అక్క కన్పించింది పూర్తిగా అలంకరించు కొన్నది కాని ముఖం మాత్రం ఎల్లగా, బాధగా ఆ చివరిరోజులా— కన్పించింది చేతులు తిప్పుతూ, ఏదో తెలియని భాషలో మాలతికి ఏదో చెప్పున్నది

మాలతికి ఒక్క అక్షరం కూడా బోధ ఏడలేదు

అక్క ఇంకొక సారి చెప్పింది ఈసారి ప్రతిమాట విడివిడిగా చెప్పింది చేతులతో, కళ్ళతో, ముఖంతో కూడా సౌంజ్జలుచేసింది కాని అదేభాష ఆమె ఏమిటి చెప్పున్నదో మాలతికి ఈసారి కూడా బోధవడలేదు

“ఏమిటంటున్నావో నాకు తెలియడం లేదక్కా” అన్నది మాలతి. అక్క సళ్ళు సటటు కొరికింది ఆమె కళ్ళలో నుండి కోపం ప్రవహించింది తన మెడలోని మంగ నూత్రాలు తీసి మాలతి పైర నిరి కొట్టింది అవి మాలతి భజం విగ్రహ ఏడిస్తే వెంటనే పొంగి వారి పోయాయి మాలతి వెంటనే పాపని ఎల్లుకొన్నది ఆమెకు కొంత అర్థమైంది

“పాపని గురించి వెల్తున్నావా? ఏ కూతురిని

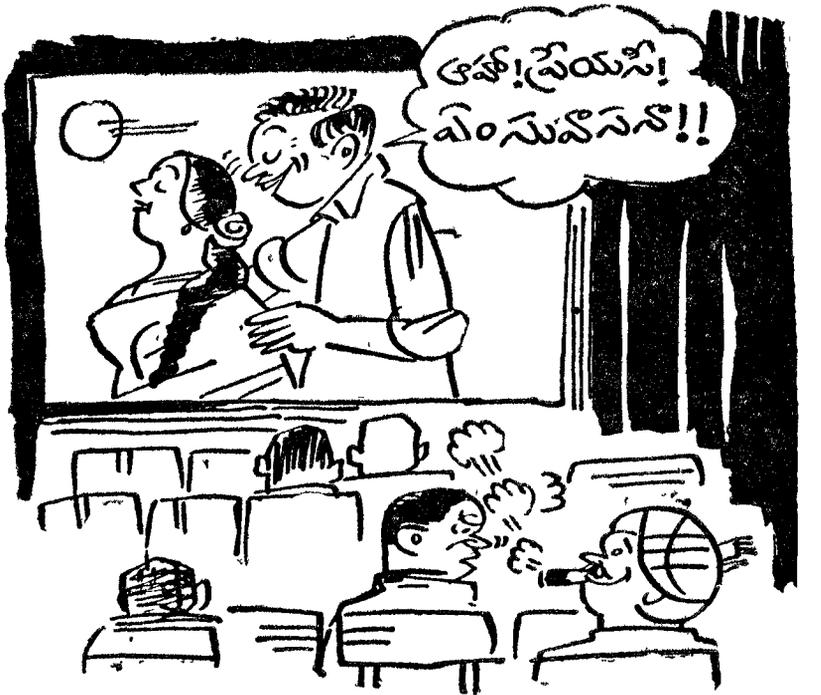
గురించి ముప్పాడు దుఃఖం వడతెచ్చి అక్క దాని బాధ్యతనాది. ప్రమాణం చేసి చెప్పాను. అది నాదిడ్డ. నాకు తెలియని భాషలో చెప్పే ఏలా అర్థం అవుతుందివెప్పు దానికోసం అంత కోపం తెచ్చుకోవాలా! నున్న జీవిస్తూండేప్పుడు నాతో కోపంగా మాట్లాడావా?” పనిపోయాక నాపై న కోపం తెచ్చుకొంటూన్నావా? అంటూ మాలతి వలవల ఏడ్చింది.

అక్క ముఖంలో కోపం మాయమైంది—ఆమె కళ్ళ వెంట నీళ్ళు కారడం ప్రారంభించినై. మాలతి వైపు దీనంగా చూస్తూ అలా కొంతసేపు దుఃఖించింది తరువాత అంతలా సమ్మంది.

మాలతి గజగజ ఎగికిపోతూ నిద్ర మేల్కొన్నది. కన్నీరుతో తలగడ తడిసిపోయింది మర్నాడు ఉదయం మాలతి స్వప్నం వెళ్ళి పోయింది. తిరిగి చదువుకోవడీ దుఃఖం కొంతవరకు మరిచి పోయింది కాని, ఆ కల మాత్రం ఆమె మనస్సులో గాఢంగా నాటుకున్నది.

రైలు ఏదో స్టేషనులో అగిడి ఒక గుజరాతి స్త్రీ ఇద్దరు పిల్లలతో నువ్ ఆ పెళ్ళిలో ప్రవేశించడంతో మాలతి ఆలోచనలకి అంతరాయం కలిగింది. ఒక నిట్టూర్పు విడిచి కిటికీలోనుండి స్టేషను పేరు చదివింది. ఇంకొక రెండు స్టేషనులు దాటితే తన పూరు వస్తుంది ఆ గుజరాతి ఆమె కొడుకు—ఏడేనిమిది ఏళ్ళంటాయి—మీమి బెల్లు ఎక్కడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. తల్లి ఒడిలో కూర్చోన్నది అడపిల్ల, మూడేళ్ళి ఉంటాయి పాప ఈడుదే బొమ్మరి పాపకి కూడ మూడేళ్ళ వయస్సు వస్తున్నది అక్క చనిపోయి అప్పుడే మాడు సంవత్సరాలు కావోంది

పాపని తలచుకోగానే మాలతి పృథ్వీ అలంకరించి నిండిపోయింది ఈకాటికి ఆనవసం వెయ్యి కళ్ళతో ఎదురుచూస్తూ ఉంటుంది తుకు



కూడా శలవులు ఎప్పటికీ వస్తాయా అనిపించింది. ఇక తను యింటికి వెళ్ళివచ్చింది పాప ఒక్క క్షణం కూడా వదలదు. అసలు తను కూడా పాపని వదలేదు. పాప తనవద్దనే పడుకొంటూ నంటుంది. తనే దానికి కథలు చెప్పాలి—తనే తల దుప్పి, స్నానం చేయించి బట్టలు కట్టాలి. తనే బువ్వ కలిపి తినిపించాలి. సిగ్నీ, సిగ్నీ అంటూ ఇక ఏవో సిచ్చి కబుర్లు చెప్తూనే ఉంటుంది

ఈ మూడేళ్ళలో చెప్పకోదగ్గ మార్పులు కొన్ని వచ్చాయి అనుకున్నది మాలతి, పాత చరిత్ర లోకి తిరిగి వెళ్ళా. నిన్నటితో తన బి. ఏ. చదువు ముగిసినట్టే. నాన్నగారు ఈమధ్య చిన్న గజిటెడ్ ఉద్యోగానికి ప్రమోట్ అయ్యారు అక్క లేదన్న లోటు తప్ప ఇల్లు సిరిసంపడలలో తుల తూగుతున్నది. బావకి కూడా అప్పర్ డివిజన్ వచ్చింది.

కాని, బావ మునుపటిలాగ పాపని చూడడానికి రావడం మానేశాడు.

మొదట్లో పాపని చూడడానికి తరుచు వచ్చే వాడు బావ కాని, రాసురాసు అతడి రాక తగ్గి పోయింది ఎప్పుడైనా వచ్చినా, మాలతి శలవుల్లో ఇంటికి వచ్చిన రోజుల్లోనే వచ్చేవాడు దానికి కారణం మాలతికి క్రమంగా బోధపడింది అమ్మ అతడినట్లు మునుపటిలా ప్రవర్తించడంలేదు. అతనికి ఇప్పుడు అతిశయం ఎక్కువైనది బావ విషయంలో ఆమె నిరాదరణ స్పష్టంగా కనిపించి పోతున్నది అది బావకి కనపడకుండా మాలతి తన శాయశక్తులా ప్రయత్నించి అతడికి ఏలోటు రాకుండా చూచేది. కాని అమ్మ ప్రవర్తనలో మార్పు బావ గ్రహించే ఉంటాడు

“బావ మునుపటిలాగ రావడం లేదేమమ్మా ?” అని మాలతి తల్లిని ప్రశ్నించి చూచింది కూడా.

“ఇంకా ఎందుకు వస్తాడు ? అతడికి మనకి ఏనాడో సంబంధం తెగిపోయింది రెండవపెళ్ళి చేసుకొన్నాడంటే ఇక మనం ఎవరిమో, అత డెవర?” అన్నది తల్లి.

“మన ఆదరణలో అతడికి ఏదైనా తేడా కనిపించి రావడం మానేశాడేమో” అన్నది మాలతి

“అతడికి మనం ఏం లోటు చేశాం ? ఇంటికి ఏస్తే కాఫీ ఇవ్వలేదా, భోజనం పెట్టలేదా ? మీ నాన్నగారితో సమానంగా కుర్చీలో కూర్చొని అతడు మాట్లాడడంలేదా ? అదే ఆసీనయితే ? మీ నాన్నగారు కూర్చొంటే అతడు నిలబడి మాట్లాడ వలసినవాడేనా ?” అన్నది తల్లి

మాలతి తెల్లబోయింది “అదేమిటమ్మా ? అతడు మన యింటి అల్లుడు ఇది ఇల్లు కాని, ఆసీనుకూడు నాన్నగారు అతడికి అధికారి కూడా కాదు. అసలు ఎంత అధికారంనూ ఇంటికి వచ్చిన తాబేదార్లని అవమానపరచారు. ఆ విషయం నీకు తెలియదేమో. ఇంతకీ అతడు తన బిడ్డని చూడ దానికి వస్తున్నాడు లిండికిలేక వస్తున్నాడా ? అతడు రెండవ వివాహం చేసుకోకపోవడానికి కారణం అతడికి అక్కసైన గల గాఢమైన అనురాగమే కారణమని సువ్వు గ్రహించలేదు అతడు రాన ప్పుడు మనమైనా ఒకసారి ఉత్తరం వ్రాయాలి.” అన్నది మాలతి కొంత నేడీతో.

## బావ

బాగుంది వరస. అక్క పోయాక అతణ్ణి మనం ఎందుకు రమ్మనాలి ? లోకం చెప్పకొందా ? సువ్వు శలవుల్లో ఇలా ఇంటికి వచ్చేదానివో లేదో, వెనకనుండి అతడు సిద్దమయ్యేవాడు. ఇప్పుడు మునుపటిలాగ రావడం తగ్గించాడని నేను సంతోషిస్తున్నాను. ఉత్తరం వ్రాయడం కూడానా ? అతడు చూడకపోయినంతమాత్రాన పాపకి నష్టం మేమీ రాదు” అన్నది తల్లి.

మాలతి వెదవి విరిచింది అమ్మ వాడన లోకా చారాన్ని అనుసరించే ఉన్నది కాని, తనకేమో ఇదంతా నచ్చలేదు. అక్క చనిపోయినంతమాత్రాన బావ పరాయివాడై పోయాడా ? అక్కను వివాహం చేసుకోవడంతో అతడు తను కుటుంబంలో ఒక మనిషి అయ్యాడు తను ఇంట్లో ఎన్నో రోజులు గడిపాడు. తమలోబాటు కష్టసుఖాలు పంచు కొన్నాడు. ఈ బాంధవ్యం ఎలా తెగిపోతుంది ? అతన్ని మునుపటిలాగే ఎందుకు చూడకూడదు ? అతడు వచ్చి వెళ్ళాంటే అక్క మరణించిన లోటు కొంత తమకే తగ్గినట్లు కనిపిస్తూంది అక్క చనిపోవడంతో పాపం బావ ఎంత దిగులు పడుతున్నాడో ! క్రిందటిసారి తను చూచినప్పటికీ నగం మనిషి అయిపోయాడు అతణ్ణి ఆదరించి, అతడి మనస్సుకి కొంత శాంతిని సమకూర్చడానికి ప్రయత్నం చెయ్యాలని ఎవరికీ లోచరేం ? అతడు రెండవ వివాహం చేసుకోలేదన్న విశ్వాసం కూడా ఈ ఇంట్లో ఎవరికీ లేకపోయింది.

త్రయిసు ఆగింది మాలతి దిగవలసిన

స్నేహను వచ్చింది. ఒకసారి కళ్ళు తుడుచుకొని లేచింది.

బంగ్రోతులో సహా తండ్రి స్నేహనుకి వచ్చాడు. “ఏమమ్మా పరీక్షలు ఎలా వ్రాశావ్ ?” అని ప్రశ్నించాడు.

“బాగానే వ్రాశాను నాన్నగారు. పాపని తీసుకు రాలేదా ?” అన్నది మాలతి.

“లేదమ్మా ఎండ మాచ్చివేస్తున్నది. అందుకని తీసుకురాలేదు”

మాలతి ఇల్లు చేరేసరికి పాప అరుగుమీద నిల్చొని నిరిక్షిస్తున్నది పిన్ని దిగగానే ఒక్కపరు గుస వచ్చి వెనవేసుకొంది పాపని పృథయానికి హత్తుకొని మాలతి ముద్దుల వర్షం కురిపించింది.

“సువ్వు వల్తావన చూస్తున్నాను” అని పాప చెప్పింది.

“నేను వస్తానని నీకు ఎలా తెలిసిందమ్మా ?” అన్నది మాలతి

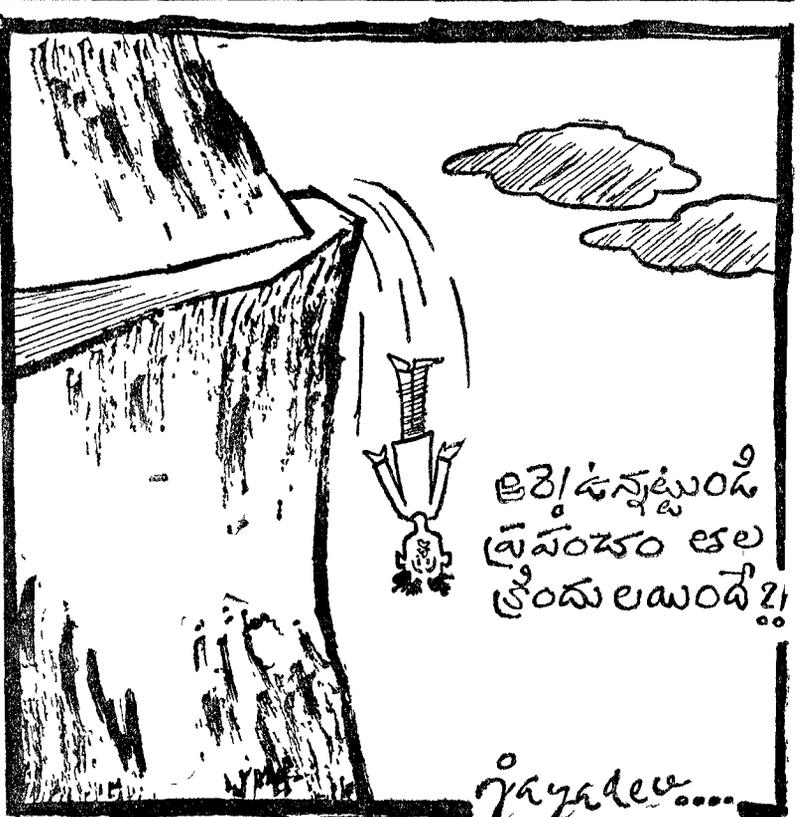
“తాతారు చెప్పారు అందుకే బువ్వ కూడా తినలేదు” అన్నది పాప

“నేను వచ్చేశానా ? గజాలున స్నానం చేస్తాను. ఆ తర్వాత ఇద్దరం భోజనం చేద్దాం. ఇంట్లోకి పడ” అన్నది మాలతి.

కుశలప్రశ్నలువేసి కాఫీ ఇచ్చింది తల్లి. తండ్రి ఎదురుగా కుర్చీలో కూర్చొన్నాడు

“ఏమిటి వికేషిలు ?” అని మాలతి అడిగింది.

“నీకొక శుభవార్త సిద్ధంగా ఉన్నది. త్రోవ లోనే చెప్పాలనుకొన్నాను. మంచి సంబంధం ఒకటి వచ్చింది అబ్బాయి అసర్దు ప్పాసయినాడు. ఈమధ్య జరిగిన పరీక్షలలో రైల్వేలో క్లాక్ వన్ అసీనరుగా సెలక్షన్ వచ్చింది కుర్రవాడు లక్ష



ఆరె! ఉన్నట్టుండి  
వ్రాసంకం ఆల  
త్రోందులయిందే?!

గాయల...

‘అంధనచిత్రీ వారపత్రికాలో’ ప్రచురింపబడి యున్న ఐకాన్ వో జేసిన కార్టూనులు మాత్రమే పంపాలి. సాధారణంగా 4" X 2", 4" X 4" చిత్రాలు పత్రికలో పనుకూ ఉంటాయి. స cll

**ప్రిసిడెంట్**

**వెజిటబుల్ హేర్ ఆయిల్**

**చక్కని, ప్రకాశవంతమైన**

**శిరోజాలను పెంచుతుంది**

**చల్లదనాన్ని ఇచ్చి, నెడ దేరుస్తుంది.**



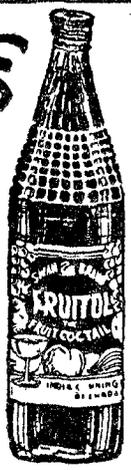
**శ్రీ రాఫోడ్**  
**ప్రిడింగ్ కంపెనీ.**  
**మద్రాసు-1**

EP-RTC-14

**సరికొత్త దుబ్బ**  
**ఆహ్లాదిక**  
**ఆమర సాసాయం**

**వ్రూటోల్**

తయారు చేయడాకు  
**ఇండియా**  
**క్లెనింగ్**  
**యిండ్స్ట్రీస్**  
**విశయవహు-3.**



NRKA

**బావ**

ణంగా ఉన్నాడు బి.వి. ప్యూయస్ అమ్మాయిని చేసుకొంటాడట. కట్టుం ప్రసక్తి లేదట. అమ్మాయి నచ్చితే చాలునట. కాని, అతడి తల్లి తండ్రులు మాత్రం లోపాయికారీగా వో పది పది పానువేలు రాబట్టాలని మాస్తున్నారట. ఏదో విధంగా స్థిరం చెయ్యాలనుకొంటున్నాం” అని చెప్పాడు తండ్రి

“నిన్ను మాశాక తప్పకుండా ఆ అబ్బాయి నచ్చతాడనే నా నమ్మకం” అన్నది తల్లి. పానకాసం తెచ్చిన వస్తువులు పెట్టించి బయటికి తీసింది మాలతి

పాన కళ్ళు ఆనందంతో మెరిశాయి. “పాట్లు నాన్నగారు నాకు పళ్ళా, గొన్నా అన్నీ తెచ్చారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ నువ్వు తెచ్చావు” అన్నది చెట్టె మూతపేసి వెనక్కి తిరిగింది మాలతి “ఏమిటమ్మా, బావ వచ్చాడా? ఏడి?” అని తల్లిని ప్రశ్నించింది

“అఁ! వచ్చాడమ్మా అదొక గొడవ” అన్నది తల్లి “ఏం జరిగింది?” అని అత్తతగా ప్రశ్నించింది మాలతి

“పెద్ద విశేషం ఏమీలేదు ఇప్పుడే చైలు దిగి వచ్చావు స్నానంచేసి భోజనానికేలే. సావకాశంగా చెప్తాను” అన్నది తల్లి.

“అది కాదమ్మా గొడవ అంటున్నావ్? ఏమిటి జరిగిందో ఇప్పుడే చెప్పు” అన్నది మాలతి

“అతడు ఈ ఉదయం వచ్చాడు ఆమాట, ఈమాట అయ్యాక, తను వచ్చిన విషయం బయట పెట్టాడు అక్క చనిపోయాక తను తిరిగి వివాహం చేసుకోకూడదనే మొదట నిశ్చయించుకొన్నాడట కాని, ఈ మూడేళ్ళ అనుభవంతో తెలుసుకొన్నాడట— ఏవిధంగా చూచినా తను ఇంకొక వివాహం చేసుకోక తప్పదని—”

“ఏమిటి? బావ రెండవ పెళ్ళి చేసుకొంటాడా? అన్నది మాలతి అశ్రువంతో

“తమాషా అంతా పూర్తిగా విసు పావను వదిలి తను జీవించలేక పోతున్నాడట. పాన అతడి వద్దనే ఉండాలట తను ఏ పరాయిపెళ్ళినో చేసుకొంటే ఆమె పాపని సరిగ్గా చూడకపోవచ్చునట. స్వర్గంలో ఉన్న మీ అక్కకి శాంతి లేకుండా పోతుండట అందువేత బాగా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడట నిన్నిచ్చి అతడికి వివాహం చెయ్యమని అడగడానికి వచ్చాడట అన్నివిధాలా అతడికి సువ్వే అనుగుణ్యమైన దానినట నీలో అక్కని చూసుకుంటాడట” మూతి తిప్పూతూ చెప్పింది తల్లి.

“నువ్వేమిటి అన్నావ్?” అని వెంటనే ప్రశ్నించింది మాలతి ఆమె తలలో ఏదో నుడిగుండం తిరగడం ప్రారంభించింది.

“ఏమిటి అన్నావ్ ఆమాత్రం గ్రహించలేవా? ముప్పైళ్ళకు దాటినవాడు. పైగా నాటికి నేటికి ఆ గుమాస్తా ఉద్యోగమే వెలగబెడుతున్నాడు. ఉన్న ఒక్కదానిని నిన్ను ఆ రెండో పెళ్ళి వాడికి ఇస్తానా? ఏమొహం పెట్టుకొని అడగడానికి వచ్చాడు?” అన్నది తల్లి.

“పెద్దమ్మాయిని కడుపుతో పడేసుకోన్నాడు. ఈసారి నీకోసం చెయ్యి జాబుతున్నాడు” అన్నాడు తండ్రి

“అతడికి నువ్వు ఏమని సమాధానం చెప్పావ్?” అని స్వరం రెట్టింది అడిగింది మాలతి

“అలా చూస్తూనే? అతడికి మర్యదగానే జవాబు చెప్పాను. మా మాలతిని ఒక పెద్ద అన్నీ సరుకి ఇవ్వబోతున్నామని, సంబంధం మూడు వంతులు నిశ్చయమైపోయిందని చెప్పాను. అతణ్ణి నిరభ్యంతరంగా ఇంకొక అమ్మాయిని చూచి వివాహం చేసుకోమన్నాను. పాన మనవద్దనే ఉంటుందని, దానికోసం ఏమీ దిగులుపడవద్దని చెప్పాను” అన్నది తల్లి.

“బావ ఏమన్నాడు?” అన్నది మాలతి.

“ఇంకొక సంబంధం ప్రసక్తి లేదన్నాడు. ఈ వివాహము తలపెట్టడంలో పాపని తన వద్దకు తీసుకుపోవడ మన్నది ఒక ముఖ్య కారణం అన్నాడు అది ఇంకొకలాగ జరిగే అవకాశం లేదన్నాడు. మేము అంగీకరించకపోవడంతో తన చివరి ఆశ కూడా నిఫలమైపోయిందని, ఇక అను ఈ ప్రపంచంలో ఎందుకు జీవించాలో కారణం కనపడడంలేదని అన్నాడు” అని తండ్రి చెప్పాడు.

“ఎంత ఘోరం బావ చిన్నబుచ్చుకొని వెళ్ళిపోయాడా?” అన్నది మాలతి హీనస్వరంతో

“ఏవో ఆశలు పెట్టుకొని వచ్చాడు పాపం చిన్నబుచ్చుకోడా? ముఖాన్ని నెత్తురులేదు ఒక సారి పాపని ఎత్తుకున్నాడు ‘అమ్మా! తాత, అమ్మ అమ్మమ్మగారర్ల వద్ద బుద్దిగా ఉండు’ అని దానికి చెప్పాడు. కళ్ళు తుడుచుకొంటూ వెళ్ళిపోయాడు” అని చెప్పాడు తండ్రి

“అదిగో తనతో తెచ్చిన ఆ చేతి పంచి కూడా మరిచిపోయి వెళ్ళిపోయాడు” అన్నది తల్లి.

మాలతికళ్ళు నీళ్ళతో నిండాయి “కనీసం నేను ఇవళ వస్తున్నట్టు మీరు అతడితో చెప్పలేదా?” అన్నది.

“చెప్పలేదు నుమా నువ్వు వచ్చేవరకు బైటాయిస్తాడని భయంచేసింది” అన్నది తల్లి మాలతి కళ్ళు తుడుచుకుని దిగున రేచింది. బావ చేతనంబీ, అస పెళ్ళై, బెడ్డింగు వద్దకు చేర్చింది

“పాపా రా అమ్మా, నాన్నగారి వద్దకి వెడదాం” అన్నది

“అదేమిట?” అన్నారు తల్లి, తండ్రి నిర్ణాంతపోయి.

“ఇక ఒక్క నిమిషం కూడా ఆలస్యం చెయ్యదానికి వీలులేదు నేను వారి వద్దకు పోతున్నాను. అక్క ఇల్లు నింజెట్టవలసిన బాధ్యత నాది ఆనాడు కలలో అక్క ఏమిటి చెప్పిందో ఇప్పుడు నాకు స్పష్టమయింది నేనేదో త్యాగం చేస్తున్నానని మీరు భావించకండి అటువంటి అమృతచ్చాడ యుల్ని సొందడం నిజంగా నా అదృష్టం మేము ఏ అన్నవరమో వెళ్ళి రైవస్సిద్ధిని నిరాడంబరంగా వివాహం చేసుకొంటాం ముహూర్తం వెంటనే స్థిరపరచి ఉత్తరం వ్రాస్తాం మీకు రావాలని మన సారా కోర్కె కలిగితే తప్పకుండా రండి” అంటూ పాపని ఎత్తుకొని, రికాక్షానం విధిలోకి వెళ్ళింది మాలతి.

